

Arbetsmarknadsdepartementet

Delbetänkandet En ny modell för arbetsmiljötillsyn (SOU 2009:40)

Genom remiss den 22 juni 2009 (A2009/1376/ARM) har ILO-kommittén anmodats att yttra sig över delbetänkandet En ny modell för arbetsmiljötillsyn (SOU 2009:40).

Förslagets förhållande till ILO-konventioner

I delbetänkandet nämns ILO:s konvention (nr 187) och rekommendation (nr 197) om ett ramverk för att främja arbetsmiljö. Utredningen konstaterar att konventionen innehåller ett övergripande krav på ett nationellt arbetsmiljösystem, som bl.a. ska omfatta en myndighet eller annat organ som är ansvarigt för arbetsmiljöfrågor samt ett system för arbetsmiljöinspektion. Därutöver nämns att det finns två särskilda ILO-konventioner om arbetsmiljöinspektion. Någon analys av förslagets förhållande till nämnda krav finns däremot inte, vilket ILO-kommittén beklagar.

ILO-kommittén vill erinra om att ILO-konventionerna nr 81 och 129 om arbetsinspektion är sk ”priority conventions”. Konventionerna har en särskild instrumentell betydelse för ILO:s regelverk, dess efterlevnad främjar tillämpningen av andra konventioner. Särskilda insatser vidtas därför av ILO för att säkra dess efterlevnad. Konvention nr 81 tar sikte på industri och handel. Dess tillämpningsområde utvidgades till att också avse icke-kommersiell verksamhet genom antagandet av ett protokoll år 1995. Konvention nr 129 tar sikte på arbetsinspektion i jordbruk. Alla instrumenten är ratificerade av Sverige.

Enligt konventionen nr 81 ska ett system för arbetsinspektion upprätthållas av de medlemsstater som ratificerat konventionen. Arbetsinspektion ska ske på alla arbetsställen som ingår i inspektörernas övervakningsuppdrag. Inspektion ska bl.a. avse tryggande av gällande bestämmelser rörande arbetsförhållanden och skydd för arbetare under arbetet. Arbetsställe ska inspekteras så ofta

och så ingående som må erfordras för en effektiv tillämpning av vederbörliga föreskrifter. (art 2, 3, 16)

Förslaget i betänkandet går ut på att inspektionsverksamheten ska få delvis en ny inriktning. I stället för att som i dag tillämpa enbart en s.k. riskbaserad tillsyn som grund för urval av arbetsställen föreslås en genomgång av samtliga arbetsställen under en 5-års period. Resultatet av tillsynen föreslås göras tillgänglig på Arbetsmiljöverkets webbplats. Utredaren bedömer att det inte finns behov av någon ny eller ändrad reglering i lag eller förordning för att införa den nya tillsynsmodellen.

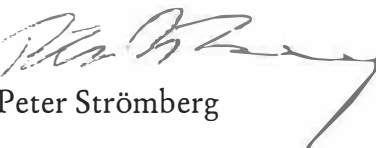
Avgörande för att förslaget ska vara förenligt med relevanta ILO-konventioner är att ett arbetsställe fortsatt ska inspekteras så ofta och så ingående som må erfordras för en effektiv tillämpning av vederbörliga kriterier (ILO nr 81, art. 16). ILO-kommittén gör bedömningen att förslaget i sig inte står i strid med denna bestämmelse.

ILO-kommittén noterar vidare rekommendationen från ILO:s styrelsemöte hösten 2007 enligt vilken det ska finnas en arbetsinspektör per 10 000 arbetstagare.

ILO-kommitténs slutsatser

ILO-kommittén har inte funnit att förslagen står i strid med någon ILO-konvention ratificerad av Sverige.

I handläggningen av detta ärende har deltagit undertecknad ordförande och ledamöterna Hult, Middelman, Söderlöf, Beckman, Edström och Bengtsson samt ersättarna Kovar och Grahl. Närvarande har varit ersättarna Svenson och Engblom, experterna Jacobsson och Petkovska, adjungerade Hanna Schmidt, SKL och Monica Eng Sjölund, Arbetsmarknadsdepartementet, sekreteraren Hiljemark samt undertecknad sekreterare.

Peter Strömberg

Petra Herzfeld Olsson